

Bestyrelse (Møde i nationalparkbestyrelsen den 17. maj 2023)

17-05-2023 17:00 - 18:30

Sekretariatet, Havnebyvej 154, 6792 Rømø

Information:

Mødet finder sted fra kl. **17.00 til 18.30**. På mødet serveres kaffe, the, vand og en sandwich

Deltagere: Der er i skrivende stund ikke kommet afgørelser om ny formand eller andre bestyrelsesmedlemmer, hvorfor den siddende bestyrelse er skrevet ind.

Formand	Janne Liburd
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen Kallan AFBUD
Fanø Kommune	Marius Nielsen
Tønder Kommune	Bo Jessen
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen
Friluftsrådet	Birgitte Loeff Schmidt
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde
Digelagene	Kresten Hansen
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm
Danmarks Sportsfiskerforbund	Simon Simonsen
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen SKYPE
Nationalparkrådet	Karen Boel Madsen
Nationalparkrådet	Ole Mouritzen
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeld (Referent)
Gæster fra nationalparkrådet	Jens Lorenzen
	Anne Marie Ludvigsen

Indhold

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.).....	1
Punkt 2: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til rådet – Beslutningspunkt (10 min.).....	1
Punkt 3: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.).....	2
Punkt 4: Lønforhandling og engangsvederlag – Beslutningspunkt (10 min.).....	4
Punkt 5: Plan for prædator-regulering – Beslutningspunkt (10 min.).....	6
Punkt 6: Nyt fra sekretariatet – Orienteringspunkt (10 min.).....	6
Punkt 7: Eventuelt og meddelelser (15 min.).....	8

Punkt 1: Velkomst og godkendelse af dagsorden - Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Janne Liburd byder velkommen og dagsordenen godkendes.

Til dagens møde er inviteret to gæster til at lytte med. Det er Jens Lorenzen og Anne Marie Ludvigsen fra Nationalpark Vadehavets råd.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen godkender dagsordenen.
- bestyrelsen godkender de to gæsters deltagelse i mødet.

Referat:

Janne Liburd bød velkommen og orienterede om afbud.

Herudover bød hun særligt velkommen til Jens Lorenzen og Anne Marie Ludvigsen fra nationalparkrådet og spurgte om bestyrelsen kunne godkende, at de deltog i mødet, da de af rådet var peget på som repræsentanter i bestyrelsen, men endnu ikke udpeget af Miljøministeren. Dette bekræftede bestyrelsen.

Herefter blev dagsordenen godkendt.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte dagsordenen
- Bestyrelsen godkendte de to gæsters deltagelse i mødet.

Punkt 2: Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbage melding til rådet – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen skal drøfte de emner som rådet skal arbejde med på deres møder i 2023. Den siddende bestyrelse har følgende forslag, hvoraf de to første ligger som en del af de opgaver, som skal løftes i 2023:

- Evaluering af Nationalpark Vadehavets plan 2019-2024
- Debatoplæg til ny Nationalparkplan
- Bidrag til Kulturudvalgets forslag til nyt projekt med "Fortællinger fra Vadehavet"

Rådet har bedt om:

- Opfølgning på screeningsundersøgelse: Etablering af et tredje testcenter for vindmøller

Derudover har Rådet forslag til emner de gerne vil høre mere om:

- No-fence -projektet

Tidligere er også forespurgt på oplæg om bl.a. PFAS, Kvælstof i Vadehavet.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter de emner som rådet skal arbejde med

Referat:

Janne Liburd bad bestyrelsen drøfte opgaver til rådet, for at de kunne opretholde arbejdet i rådet. Hun forklarede, at rådet, i samarbejde med bestyrelsen, står overfor at skulle evaluere den seneste plan for perioden 2019 til 2024. De nye rådsmedlemmer er også inviteret med til evalueringen, for at få indblik i arbejdet og tage ejerskab af den nye plan.

Janne Liburd gennemgik de foreslåede emner og bad bestyrelsen kommentere.

Jens Lorenzen mente, at rådet løbende er informeret om "no fence" og at emnet derfor ikke bør prioriteres højt.

Preben Friis-Hauge nævnte, at Kystvandråd Vadehavet lukker til december og derfor skal man invitere Kystvandrådet før den tid, hvis man vil høre om det aktive Kystvandråd.

Bestyrelsen bakkede op om de foreslåede emner med Jens Lorensens og Preben Friis-Hauges kommentarer in mente i det videre arbejde.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede, at rådet skal arbejde med de af sekretariatet foreslåede emner.

- Evaluering af Nationalpark Vadehavets plan 2019-2024
- Debatoplæg til ny Nationalparkplan
- Bidrag til Kulturudvalgets forslag til nyt projekt med "Fortællinger fra Vadehavet"
- Orientering om Kystvandrådet: Kvælstof i Vadehavet.
- Orientering om og opfølgning på screeningsundersøgelse: Etablering af et tredje testcenter for vindmøller

Orientering om PFAS.

Punkt 3: Økonomi – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet orienterer om endeligt regnskab 2022 og om budget 2023-2026.

På sidste møde var regnskabet reelt set færdigt, men vi havde ikke fået endelig godkendelse fra Naturstyrelsen. Det har vi nu og derfor skal regnskabet for 2022 godkendes.

Derefter fremlægger sekretariatet budget for 2023 og rammebudgetter for 2024-2026. Budgetterne er på langt de fleste budgetposter (projekter og aktiviteter) identisk med det budget som bestyrelsen besluttede på sidste møde 22. februar 2023 og mødet i december 2022 samt økonomimødet i september 2022.

Bemærk dog, at der for 2023 er kommet en ekstraordinær bevilling på 1 mio. kr. til hver af de fem nationalparker på Finansloven - fra en pulje for Landdistrikter. Bestyrelsen skal afgøre hvad de penge skal anvendes til. Sekretariatet foreslår, at pengene anvendes især til at skaffe flere penge for de kommende år, dvs. indgår i udarbejdelse af projektbeskrivelser og ansøgninger til fonde og programmer. Mere konkrete aktiviteter kunne være (uprioriteret): Velkommen til Nationalpark Vadehavet 2.0, ålegræsprojekt, snæbelprojekt, prædationsprojekt, natur og sundhed (projektbeskrivelse), bygningsarven (projektbeskrivelse), en procesplan for en plan for friluftsliv i nationalparken (koblet meget til Velkommen til Nationalpark Vadehavet). Se i øvrigt Ledelsesorientering.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen godkender regnskab 2022.
- bestyrelsen godkender regnskab år til dato 2023.
- bestyrelsen godkender budget 2023-2026.
- bestyrelsen beslutter hvad den ekstra mio. kr. fra Finansloven skal bruges til.

Referat:

Janne Liburd bad bestyrelsen godkende det endelige regnskab, som var vedlagt som bilag 3.1.

De fem danske nationalparker har hver fået en million mere i bevilling på Finansloven i 2023. Dette beløb var lagt ind i regnskabet. Beløbet var tildelt nationalparkerne på baggrund af opfordring fra en række lokale politikere. Sekretariatet havde opfordret til, at den ekstra million bruges til ansøgning af midler til fremtidige projekter.

Jan Holm spurgte om der ingen binding er på midlerne. Det forklarede Peter Saabye Simonsen der ikke er, ud over de skal være med til at give bedre oplevelser i nationalparkerne.

Simon Simonsen foreslog, at nogle af midlerne bruges til et pilotprojekt om "Afdækning af Værdifuld og Sårbar Natur i Nationalpark Vadehavet". Projektet arbejder med en metodeudvikling med afsæt i området omkring Grådyb, som kan skaleres op til resten af Nationalpark Vadehavet, for at dokumentere hvor man har særlige værdifulde naturområder. Kan det ikke prioriteres i 2023, så han gerne, at det kom med fremover. Peter Saabye Simonsen forklarede, at en sådan opgave først skal i udbud og opgaven derfor i praksis nok først kommer i gang i november-december, men at forslaget vil blive taget med.

Jens Lorenzen satte pris på den ekstra million og opfordrede til, at det er den nye bestyrelse, der beslutter hvad midlerne skal bruges til.

Janne Liburd forklarede, at Nationalpark Vadehavet skal forsøge at geare midlerne, hvilket sekretariatets vil bidrage til og nødvendigt, hvis der skal udføres konkrete

aktiviteter i de kommende år. Herefter beslutter den nye bestyrelse, hvad de forhåbentlig yderligere midler skal bruges til.

Janne Liburd orienterede om det langsigtede budget. Det er kun midler vi ved vi har, som er med i dette. Vi forventer dog, at der kommer yderligere midler, da vi har projektansøgninger ude. Ifølge Nationalpark Vadehavets strategi skal vi bruge midlerne til at geare de midler vi allerede har.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte regnskab 2022.
- Bestyrelsen godkendte regnskab år til dato.
- Bestyrelsen godkendte budget 2023-2026.
- Bestyrelsen besluttede, at den ekstra million på Finansloven skal bruges til at geare nationalparkens midler.

Punkt 4: Lønforhandling og engangsvederlag – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet arbejdede i et par år med en struktureret tilgang til engangsvederlag, hvor der for hver medarbejder var et kollektivt mål, et individuelt fagligt mål og et individuelt personligt udviklingsmål. Indfrielse af det enkelte mål udløste et engangsvederlag. Som konsekvens af reduktionen af finanslovsbevillingen pr. 1. januar 2023 og fremover og dermed en fremadrettet årlig budgetreduktion på +1,0 mio. kr. (knap 15%) blev den strukturerede model for engangsvederlag stoppet.

Det betyder ikke, at bestyrelsen og ledelsen i Nationalparkfond Vadehavet ikke fremover kan udbetale engangsvederlag. Det er fortsat muligt. Men sekretariatet vil anbefale, at bestyrelsen beslutter en model for hvordan det skal foregå. Sekretariatet foreslår derfor, at emnet tages op på økonomimødet i september med afsæt i et oplæg der skitserer hvordan det håndteres i andre nationalparker i Danmark. Dette for at regler og rammer for statsansatte og fonde indenfor den statslige forvaltning overholdes.

Ved samme lejlighed vil sekretariatet foreslå, at der aftales en model for hvordan der fremover skal arbejdes med lønforhandling i Nationalparkfond Vadehavet. Ifølge overenskomster skal der være mulighed for en lønforhandling for den enkelte medarbejder - alle medarbejdere - i sekretariatet, som ligger ud over den lønregulering, som aftales mellem arbejdsmarkedets parter. Det kan være et beløb på ca. 1% af lønsummen som kan indgå i lønforhandlinger. Men hvordan det beløb skal bringes i spil, og dermed også hvordan engangsvederlag vil skulle aktiveres, det kræver en bestyrelsesbeslutning. Sekretariatet foreslår, at der indsamles forskellige modeller til inspiration fra de andre nationalparker til inspiration, da det vides, at det gøres lidt forskelligt.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen beslutter, at lønforhandling og engangsvederlag tages op og besluttet på økonomimødet i september.

Referat:

Janne Liburd forklarede, at der har været faste kriterier for hvordan medarbejderne har kunnet opnå det engangsvederlag, som bestyrelsen sidste år besluttede at sætte i bero. Muligheden var sat i bero, dels da der kom en reduktion på finansloven og dels fordi ordningen ikke længere havde den tilsigtede motiverende effekt.

Peter Saabye Simonsen uddybede at Nationalparken har overenskomstsatte medarbejdere, der er i seks forskellige faglige organisationer og alle har krav på en lønforhandling en gang årligt. Derfor skal lønforhandlingerne indføres, men det kræver, at der fastlægges en model for hvordan de forhandlinger skal foregå.

Bestyrelsen blev herefter bedt beslutte om sekretariatet skal arbejde videre med en ny ordning.

Ulrik Lorenzen forklarede, at Naturstyrelsen kombinerer forhandlinger med varige tillæg, da nogle kan have behov for at komme højere op i løn. Skovrideren forhandler lokalt og tager snakken med tillidsmændene. Skovrideren har ansvaret for at beløbet fordeles på den rigtige måde. Det fungerer fint og samme model bruges i alle statsskovdistrikter. Han opfordrede til, at alle nationalparker bruger ens modeller. Engangsvederlag og faste varige tillæg, som er pensionsgivende. Han tilbød at orientere sekretariatet om Naturstyrelsens ordning.

Adspurgte forklarede Peter Saabye Simonsen, at lønpuljen for engangsvederlag og varige tillæg der drøftes ligger på 1-1,2% af den samlede lønsum, dvs. ca. 50.000 kr. p.a.

Bo Jessen mente det var et stort apparat at sætte i gang for så få midler. Men man kunne se på hvor stor lønforhøjelse den enkelte fagforening handler hjem og fordele midlerne derudfra.

Jan Holm pegede på, at man risikerer, at der kommer krav ud over den fastsatte pulje, da overenskomsterne er meget elastiske i år, ligesom han nævnte, at de forskellige fagforeninger kan have forskellige aftaler med staten og dermed fungerer indbyrdes forskelligt. Den nye ordning vil betyde, at der skal fordeles 50.000 kr. om året mellem 10 medarbejdere og at den tidligere model var mere fordelagtig for medarbejderne.

Inger Jensen spurgte om det kan skabe splid mellem medarbejderne, at der forhandles forskellige aftaler hjem.

Janne Liburd forklarede, at engangsvederlag udbetales når medarbejderne gør noget ekstraordinært.

Peter Saabye Simonsen kvitterede positivt for at høre mere om Naturstyrelsens ordning fra Ulrik Lorenzen og foreslog, at lønforhandlingsmodeller fra de andre nationalparker indhentes og modellerne fremlægges for bestyrelsen i forbindelse med budgetforhandlingerne i september.

Preben Friis-Hauge opfordrede til, at det er formandskabet der tager drøftelsen om lønpuljen og engangsvederlaget og at det ikke behøves drøftes på bestyrelsesmødet, som det også skete i forbindelse med den afsluttede strukturerede model for engangsvederlag.

Beslutning:

- Det blev besluttet, at Peter Saabye Simonsen indsamler viden fra de øvrige nationalparker og Naturstyrelsen og at det fremlægges og besluttet på det kommende økonomimøde i bestyrelsen

Punkt 5: Plan for prædator-regulering – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet har udarbejdet med plan for regulering af prædatorer i nationalparkens område. Planen er igennem et års tid sendt til kommentering hos NST og kommunerne i to omgange. Nu ligger der et forslag til endelig plan som bestyrelsen bedes forholde sig til og om muligt godkende. I den vedlagte rapport/plan indgår ikke handlingsplaner, som udarbejdes parallelt som dynamiske dokumenter.

Indstilling:

Nationalpark Vadehavets sekretariat indstiller at:

- bestyrelsen drøfter og godkender plan for prædatorregulering.

Referat:

Der var fremsendt en plan, som bestyrelsen kvitterede for. Bestyrelsen kvitterede også for samarbejdet med Danmarks Jægerforbund og Janne Liburd roste John Frikke og Jørn Bøgen for deres indsats.

Jan Holm forklarede, at planen er et fantastisk materiale, og at der er en fin tråd i det. Han var glad for, at Jørn Bøgen var blevet fastansat og påpegede, at projektet skal hvile i sig selv, men at Jørn Bøgens indsats var vigtig for kadencen. Vi er ikke sat i verden for at drifte, og det er svært at se hvad der skal ske på lang sigt.

Peter Saabye Simonsen var enig med Jan Holm om Jørn Bøgens vigtighed. Fokus er få flere fugle på vingerne og ikke at slå ihjel. Vi har forsøgt at komme med i kommunernes projekter i Esbjerg og Tønder, det vil på lang sigt være en mulighed for at holde projektet i gang. Peter Saabye Simonsen har foreslået at Jørn Bøgen, John Frikke og Marianne Thorlund Tølbøll arbejder på at finde puljer/fondsmidler.

Peter Saabye Simonsen forklarede endvidere, at Jørn Bøgen var blevet fastansat, da man ikke kunne blive ved med at forlænge hans projektansættelse. Stillingen havde været slået op og man havde modtaget flere rigtig fine ansøgninger. Det er tydeligt, at der er mennesker der brænder for opgaven ude i landskabet. Men i sidste ende, efter samtaler med flere gode kandidater, endte Jørn Bøgen med at trække det længste strå ud fra de opstillede ansættelseskriterier.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte plan for prædatorregulering.

Punkt 6: Nyt fra sekretariatet – Orienteringspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Sekretariatet orienterer om status på arbejdet med opgaver og projekter siden sidste bestyrelsesmøde, herunder også eventuelle nye projektmuligheder. Der gives lejlighed til at stille spørgsmål til Ledelsesorienteringen frem for en gennemgang af dokumentet.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller at:

- bestyrelsen tager orienteringen til efterretning

Referat:

Preben Friis-Hauge roste som altid ledelsesorienteringen. Han spurgte til kontrakten der er indgået på værdifuld og sårbar natur. Peter Saabye Simonsen forklarede, at Amphi Consult var det eneste firma der havde budt på opgaven, så det var dem der havde fået kontrakten.

Simon Simonsen var spændt på resultatet, det har været en svær opgave at sætte i gang.

Preben Friis-Hauge spurgte hvorfor vi har fået så mange flere abonnenter på nyhedsmailen. Peter Saabye Simonsen forklarede, at det skyldes, at vi har annonceret på Facebook.

Inger Jensen spurgte om vi fortsat er en del af Vadehavets Vagerlag.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at kommunerne har overtaget aftalen om afmærkning og aftalen om materiel, men for at hjælpe kommunerne, har vi valgt at tage sekretariatsopgaverne i en overgangsperiode til kommunerne er inde i opgaverne. Kommunerne har brugt meget tid på at afklare ansvars- og forsikringsforholdene, især vedrørende ansvar for skibsforlis i tilfælde af manglende afmærkning. Som nævnt tidligere, og årsag til at Nationalparken overgav afmærkningsaftalerne til Vadehavskommunerne, er at Nationalparken er selvforsikrende og det ikke er lykkedes at få klarlagt, hvad det reelt indebærer i forhold til ansvarspådragelser for bestyrelsen og sekretariatets medarbejdere, endside de økonomiske krav der kan komme.

Dernæst nævnte Peter Saabye Simonsen, at der har været ønsker om udvidelse af afmærkningen, hvilket Vagerlaget har opfordret kommunerne til at se på i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Simon Simonsen tilføjede, at han repræsenterer Nationalpark Vadehavet i Kystvandrådet. Der har været møde i april og der er mange forskere med til møderne. De skal mødes i juni og han refererer til sekretariatet i denne sammenhæng. Han håber, at der kommer gode resultater og han vil naturligvis referere til bestyrelse og råd. Kystvandrådet har en opgaveportefølje som skal afleveres til Miljøstyrelsen indenfor en bestemt tidsfrist. Kystvandrådet skal komme med indsatsforslag til forbedring af vandområder. Man ser på hvad kilderne er til den dårlige vandkvalitet. Eksempelvis kommer der fosfor ud, når vandet eroderer brinkerne.

Janne Liburd foreslog i den forbindelse, at der kommer et nyt punkt på bestyrelsesmødet – Orientering fra Kystvandrådet.

Janne Liburd orienterede om, at der fredag var blevet udsendt en pressemeddelelse om samarbejdet med TotalEnergies. Firmaet har indgået partnerskab med Nationalpark Vadehavet. De har en strategi der siger, at i 2050 er al den energi som de producerer/udvinder grøn. Medarbejderne har 3 dage hvert år, hvor de kan arbejde som frivillige i f.eks. Nationalpark Vadehavet. Der skal findes arbejde til dem i de rigtige projekter og arealer. Søren Christensen, Peter Saabye Simonsen, John Frikke og Xenia Salomonsen er ved at afdække projekter og de skal afprøve samarbejdet, da det er en ny form for partnerskab, som er større og mere betalingsvillige end dem vi tidligere har haft.

Peter Saabye Simonsen fortalte, at TotalEnergies medarbejdere blev inviteret med til at sætte fuglehegn op og tage det ned. Herudover er der gang i planlægning af en TotalEnergies Vadehavsdag med 4-600 deltagere, dvs. medarbejdere og deres familier. Opgaven med at planlægge og afvikle er udliciteret til en partner i Nationalparkens Partnerprogram med erfaring i den slags events. Der er også andre naturprojekter på vej, bl.a. er de positive overfor at etablere biohuts, dvs. små biotoper i Esbjerg og Havneby havn, ligesom de vil indkalde havnen og andre virksomheder til et initiativ der kan gøre havnen mere naturvenlig og grøn.

Anne Marie Ludvigsen opfordrede til, at samarbejdet både vedrørte indendigs og udendigs opgaver.

Janne Liburd forklarede, at sekretariatet kører de nævnte samarbejder, men at hun i sin position som forsker og adskilt fra Nationalparkens aktiviteter er i dialog om et forskningsprojekt om menneskers velvære med deres familier så de bliver sundere, kommer ud i naturen osv., hvilket bl.a. vil ske inden for digerne.

Punkt 7: Eventuelt og meddelelser (15 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har her mulighed for at komme med meddelelser mv.

Formand Janne Liburd vil orientere om udpegning af ny formand og bestyrelsesmedlemmer.

Endvidere fremlægges status på screeningsproces for testcenter for vindmøller.

Referat:

Janne Liburd fortalte, at der havde været møde i Wadden Sea Board, men at Tyskland og Hollands formænd ikke deltog. Der er udsendt pressemeddelelse om de tre ministers underskrift af den nye trilaterale Vadehavsdeklaration, hvor Danmark har formandskabet (2023-2027). Heri fremhæves Vadehavets betydning for hele verdens biodiversitet. Danmark, Tyskland og Nederlandene vil fortsat arbejde for at beskytte dette uerstattelige økosystem for nuværende og fremtidige generationer.

Delstatsregeringen i Schleswig Holstein havde bakket op og har lavet interview med JV og TV Syd.

Marco Brodde forklarede, at mødet var et af de mest højspændte han havde deltaget i. Man havde drøftet havvindmøllerne, men desværre var der ikke kommet en fælles

udtalelse. De grønne organisationer kommer dog med en fælles udtalelse til UNESCO. Vi skal tage vare på naturen og udbygge energi – ikke omvendt.

Preben Friis-Hauge frygtede at screeningen blot var en formssag.

Jens Lorenzen spurgte om det ikke kun er i Tøndermarsken, at der er tale om at vindmøllerne placeres i nationalparken og verdensarven. Janne Liburd bekræftede dette, dog sådan, at området ved Ribemarsken også er delvist nationalpark, mens området ved Skærbæk tilsyneladende ligger udenfor nationalpark og verdensarv. Men, tilføjede hun, så er det hele NATURA2000 og et sammenhængende område og det netop er udpeget som et samlet hele og derfor er hele NATURA2000 udpegningen på spil. Hertil kommer, at NATURA2000 området og reservaterne udgør den beskyttelse, som verdensarvsudpegningen hviler på og følgelig bør være ukrænkelige. Her er der tale om et industri anlæg på 8 gange 4 km og møllerne forstyrrer i et stort område – ikke kun der hvor de står. Den forstyrrelse kan også betyde, at verdensarven tabes, selvom møllerne står udenfor det fysiske verdensarvsområde.

Bestyrelsen var enig i, at det var problematisk, hvis der placeres et testcenter i nationalparken og verdensarven, og Jan Holm ville få svært ved at sidde i bestyrelsen, hvis det besluttes at placere et testcenter i nationalparken, da det går imod lov og bekendtgørelse. Måske alle skulle sige deres bestyrelsespost op kollektivt som protest, hvis centeret lægges i området? Det blev drøftet kort.

Janne Liburd orienterede om, at den nye formand for bestyrelsen er udpeget. Det er Flemming Just, som er direktør for Sydvestjyske Museer. Han sidder i et trilateralt forskningsudvalg i partnership hubben. Hun omtalte Flemming Just som et meget engageret, visionært og dedikeret menneske.

Peter Saabye Simonsen fortalte, at vi intet har hørt om de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Der udskiftes mindst 8 bestyrelsesmedlemmer – og det er muligvis kun 4-5 medlemmer der bliver siddende i bestyrelsen.

Simon Simonsen fortalte, at naturudvalget er i et vadested, da nogle træder ud af udvalget. Bestyrelsen kommer til at godkende de nye medlemmer af naturudvalget. Derfor har udvalget først møde, når den bestyrelsen er trådt sammen og har konstitueret sig.

Marco Brodde orienterede om, at der er fernisering inden længe, hvor værkerne fra samarbejdet med Society of Wildlife Artists udstilles. Han opfordrede bestyrelsen til at komme 10. juni kl. 12 i Højer og/eller fra 8. juli på Fanø. Der udkommer også en bog, som bliver klar til ferniseringen på Fanø.

Janne Liburd foreslog, at bogen bliver præsenteret på mødet for UNESCO marine verdensarvssteder i oktober.

Janne Liburd fortalte, at Flemming Just er medforfatter på forordet i dette års nationalparkmagasin.

Janne Liburd takkede bestyrelsen for samarbejdet gennem de sidste godt 8 år og påpegede hvad de var lykkedes med. Bestyrelsen havde arbejdet på bæredygtig udvikling, at naturen er vigtig og ikke blot en ressource, at nationalparken er blevet en samlende faktor for de fire vadehavskommuner, bestyrelsen er lykkedes med frivillighed og samarbejde og har gearret midlerne. Dog gjorde det mulige testcenter hende ondt og det var en opgave hun ikke var glad for at give videre til den nye bestyrelse. Janne Liburd takkede for et fantastisk samarbejde med bestyrelsen – hun havde altid glædet sig til

møderne og der havde altid været mulighed for at lære noget nyt og blive klogere – fordi der er så stor og forskellig viden blandt medlemmerne. Det havde været en velfungerende bestyrelse og et sekretariat der havde leveret på topniveau. Vi har en palette af muligheder for at agere. Janne Liburd takkede Peter Saabye Simonsen og sekretariatet – som tager godt imod alle. Det gør, at man har lyst til samarbejde og er en styrke for sekretariatet. Personligt er Janne Liburds forskning kommet til at handle mere og mere om Vadehavet – hun bliver aldrig færdig med Vadehavet. Hun og hendes mand har endda købt hus i Møgeltønder, for at være tæt på Vadehavet. Hun kommer til at savne bestyrelsen og er stolt af det de har gjort sammen.

Preben Friis-Hauge roste Janne Liburd for hendes fantastiske formandskab som havde været til stor gavn for Nationalpark Vadehavet – han takkede på vegne af hele bestyrelsen.